

**SPRÁVA Z DNÍ prof. VLADIMÍRA NOVOTNÉHO
V BOJNICIACH – 10. bojnickej AT konferencie
(Bojnice, 29. september – 1. október 2017)**

V dňoch 29. 9. až 1. 10. 2017 sa v konferenčnej miestnosti hotela Pod Zámkom v Bojniciach konal tretí ročník Dní prof. Vladimíra Novotného (10. bojnická AT konferencia) organizovaného výborom Sekcie drogových závislostí Slovenskej psychiatrickej spoločnosti SLS v spolupráci s domácim psychiatrickým oddelením v Bojniciach, ktoré už tradične zastupuje predse-
da miestneho spolku lekárov L. Frankovič.

Organizácie a registrácie sa takisto už tradične zhostili p. A. Gulišová a p. T. Vojtková z kongresového oddelenia SLS, ktoré aj tento rok prišli opäť o rok mladšie, a vďaka ktorým mám (verím, že nielen ja) pocit, že sa vraciam na „to staré dobré známe miesto“. Registrácia síce neprebíha v plne elektronickej a jednotnej forme, ako by som si to ja osobne želal a ako by sa to v dnešnej dobe žiadalo, ale na druhej strane iné aspekty sú na mieste takto zrealizované efektívnejšie. Takisto je potrebné si uvedomiť, že spoločnosť, ktorá po právnej stránke zabezpečuje takúto organizáciu, preberá na seba obrovské bremeno zodpovednosti, ktorá sa spája aj s vyhotovovaním zmlúv s partnermi aj účastníkmi a podľa okolností aj vybavovaním agendy okolo „peňažného a nepeňažného plnenia“ a pod. Na druhej strane všetky informácie sú na jednom mieste – či už na stránke psychiatrickej spoločnosti alebo časopisu – promptne aktualizované.

No a teraz späť k samotnému podujatiu. Konferencia je hodnotená ako celoslovenská s medzinárodnou účasťou. Spolu sa zaregistrovalo 174 účast-

níkov, z toho 42 aktívnych. Prvý deň sa zaregistrovalo 157 účastníkov (z toho 83 lekárov), druhý 122 účastníkov (z toho 79 lekárov). Až na našich drahých priateľov z Prednej Hory (manželia Martinove a primár J. Benkovič), ktorých však plnohodnotne zastúpili ich mladší kolegovia, sa dostavili všetci registrovaní. Je dobrým zvykom, že v prvom bloku podujatia má priestor hlavný odborník MZ SR pre medicínu drogových závislostí. L. Okruhlica sa aj tento rok sa aktívne zúčastnil a prezentoval svoju činnosť a postrehy nielen z pohľadu pracoviska, ale aj z pozície hlavného odborníka. Zo slovenských inštitúcií sa aktívne zúčastnili aj zástupcovia Úradu verejného zdravotníctva (R. Ochaba) a Národného monitorovacieho centra pre drogy (I. Šteliar, E. Kastelová). Paraterapeutický sektor už po tretíkrát na AT konferencii aktívne reprezentovali aj zástupcovia Anonymných alkoholikov (Michaela K. a kol.). Medzinárodnú účasť, podobne ako pred dvoma rokmi, aktívne aj pasívne zabezpečovali kolegovia z ČR (z pražského Apolinára – oddelení pro léčbu závislostí VFN primár P. Popov, ktorý je zároveň predsedom českej „Společnosti pro návykové nemoci“ spoločne so zástupcami Kliniky adiktologie 1. LF UK a VFN dr. J. Šejvl a dr. J. Libra, a ďalej bývalý primár z PL Opava dr. L. Chvíla – predseda družobnej AT sekcie českej Psychiatrickej spoločnosti ČLS JEP, terajší primár T. Javůrek a ďalší) a tiež kolegovia z nemocnice pre nervovo a duševne chorých v poľských Braniciach (dr. W. Mrowiec a dr. J. Gawlik).

Hlavnými témami podujatia boli: 1. *Nové témy v závislostiach*; 2. *Výkony a štandardné postupy v adiktológii*; 3. *Spoluzávislosť*. Celkovo bolo prihlásených 46 príspevkov, v tom tri workshopy a jeden poster. Program až na drobné úpravy odznel podľa plánu, o zmenách boli účastníci priebežne informovaní. Najväčšími prispievateľmi boli tradične špecializované pracoviská pre liečbu závislostí: OLÚP n. o., Predná Hora (spolu 11 príspevkov) a CPLDZ Bratislava (spolu 6 príspevkov). Akreditačná rada Slovenska pre kontinuálne medicínske vzdelávanie (ARS CME) pridela podujatiu za pasívnu účasť 16 kreditov (prvý deň 6, druhý 8, tretí 2 kredity), za aktívnu účasť navyše 10 kreditov pre prvých autorov, 5 kreditov pre najviac dvoch spoluautorov.

Konferenciu odštartovali v piatok ráno účastníci svätomichalského behu, ktorým sme nadviazali na minuloročný nultý ročník Magurunu. Odborný program po obede otvoril M. Grohol s prehľadom činnosti a hospodárenia sekcie a informáciami o konferencii. Sekcii sa darí zatiaľ finančne uzavrieť každý účtovný rok so ziskom, čo hodnotím ako veľmi pozitívne, takisto počet účastníkov, ktorý sa v posledných troch ročníkoch štandardne hýbe nad hranicou 150 účastníkov. Počet členov sekcie však nepatrne, ale vytrvalo klesá. Pokles nebol až taký dramatický, ako by sa po náraste výšky základného členského v materskej psychiatrickej spoločnosti očakávalo, na druhej stra-

ne to jasne značí, že vzrastá počet tých, ktorý od členstva si nič nesľubujú a už ani nič neočakávajú. To bolo vlastne dôvodom, prečo sme sa pokúsili tento rok, a verím, že úspešne – vrátiť podujatiu tak trochu jeho pôvodný obsah zrealizovaním okrúhleho stola.

Nakolko sa jednalo o jubilejný 10. ročník tzv. „bojnickej AT konferencie“, čestné pozvanie prijal bývalý primár psychiatrického oddelenia v Bojniciach V. Garaj, ktorý prítomným priblížil vznik podujatia, jeho vývoj, a odborný obsah podujatí. Žiada sa tu pripomenúť, že prvý ročník sa konal v priestoroch tzv. Červeného kútika – spoločenskej miestnosti NsP Bojnice v dňoch 26. 4. – 27. 4. 2001. Prvé tri ročníky boli zorganizované v ročných intervaloch, počet prednášok bol postupne 15, 16 a 17, a od 4. ročníka v roku 2005, kedy bolo už 30 prednášok, sa konala táto vedecko-pracovná schôdza (najprv ako AT dni, neskôr AT konferencia) už bienálne a počet príspevkov sa pohybuje v súčasnosti okolo päťdesiatky. Piatok potom pokračoval príspevkom hlavného odborníka a blokom CPLDZ Bratislava, na ktorý nadviazal blok venovaný alkoholu a napokon blok pražského Apolinára a Kliniky adiktologie. Prvý deň uzavrela pozvaná prednáška B. Bodnára o výkonoch. Podľa očakávania sa v sále zažala v sále živú debatu. Okrem všeobecnej nevôle k výkonovému poňatiu odboru či našej práce tam padlo aj niekoľko celkom odôvodnených poznámok a obáv. V každom prípade chcem autorom, ktorí pracovali na príprave definícií výkonov – okrem iného J. Dúžekovi, ktorý sa žiaľ nemohol dostaviť, a B. Bodnárovi, ktorý spracoval časť pre adiktológiu – vyjadriť vďaka za ich prácu, ktorú odvedli pre odbor. Bez toho by sa totiž mohlo ľahko stať, že jedného dňa by prišli ambulantní lekári do práce, a nemali by poisťovni čo vykázat, alebo by zistili, že robia oveľa viac, ako sú schopní vykázat. Popis toho, čo robíme, je v určitom ohľade celkom legálnou požiadavkou na transparentné a teda nielen ekonomické, ale aj bezpečné poskytovanie zdravotnej starostlivosti. To, či dovolíme, aby to poisťovne zneužili, je už na nás samotných.

Sobota pre záujemcov začala o hodinu skôr ako bol plán a to spomínaným okrúhlym stolom, ktorého sa zúčastnili okrem členov výboru a dozornej rady sekcie a hlavného odborníka pre medicínu drogových závislostí aj iní na konferencii prítomní hostia (z Veľkého Zálužia a Prednej Hory). Najpodstatnejším bol asi konsenzus, že je potrebné vytvoriť spoločnú platformu pre komunikáciu, zatiaľ na báze elektronickej pošty. Debatovalo sa o výkonoch, o vzniku štandardov, o poisťovniach, o meraní efektivity zdravotnej starostlivosti, ale i o potrebe vzniku adiktologickej nadstavby (zatiaľ asi ako certifikovaná činnosť), a o novom Národnom programe duševného zdravia (o ktorom nikto z prítomných nič nevedel, a ako som sa dozvedel dodatočne ja sám, je nám – ako verejnosti – neprístupný, pretože v čase písania tohto príspevku ešte nebol v medzirezortnom pripomienkovom konaní – aká han-

ba aj nám psychiatrom, že takýto dokument vzniká na ministerstve bez širšej účasti odborníkov!). Prítomní pokračovali v diskusii aj po začiatku odborného programu, ktorý začal jediným firemným sympóziom venovaným substitučnej liečbe v závislosti od opioidov. Sobotňajšie doobedie ukončil blok Drogy I a poobedie začínalo blokom Drogy II, po ktorom nasledoval blok Prednej Hory a blok venovaný linke pomoci pre problémy s hraním. Sobotu ukončila séria workshopov.

Nedela prebehla v komornejšom zoskupení, ale i tak, skoro všetci, čo v ten deň ešte ostali na konferencii, boli aj v prednáškovej sále, takže prednášajúci o poslucháčov určite nemali núdzu, ako sa to inak stáva asi na všetkých ostatných našich konferenciách na Slovensku. Prvý blok bol venovaný variám, druhý psychoterapii.

Od druhého dňa boli distribuované dotazníky spokojnosti. Odborný program bol v tomto záverečnom hodnotení ocenený priemernou známkom 9,21 (0 – minimum, 10 – maximum). Najviac hlasov (po 4) získali dva príspevky, oba od autorov z Prednej Hory: J. Kvetková – M. Laskovský: *Syntetické kannabinoidy, realita na juhu Slovenska*; J. Benkovič – P. Knapík: *Oniománia – chorobné nakupovanie*; po 3 hlasy získali príspevky L. Okruhlicu: *Liečba rakoviny metadónom*; M. Grohola: *Alkohol, tabak a káva – výsledky štúdie DIALK-4 a Elektronické cigarety v ukončovaní fajčenia*; B. Bodnára: *Zdravotné výkony v psychiatrii a adiktológii*; J. Vida: *Vplyv substitučnej udržiavacej liečby buprenorfinom / naloxónom na kvalitu života a závažnosť závislosti* a M. Pataráka: *Rastafariánstvo a marihuanová subkultúra*. Z jednotlivých sympózií (blokov) získal najviac – spolu 11 hlasov – blok *Prednej Hory* (autori: J. Kvetková, M. Laskovský, J. Benkovič, A. Hudzíková, Z. Fuňová a kol.), potom blok *Drogy I* (M. Patarák, R. Marek, M. Turček, M. Grohol) – spolu 7 hlasov, blok *Apolinára a Kliniky adiktologie z Prahy* (J. Šejvl, P. Popov, J. Libra) – spolu 6 hlasov, po 4 hlasy získali bloky *Alkohol* (M. Rác, M. Grohol, R. Ochaba, E. Višňovský) a *Sympóziium o substitučnej liečbe* (M. Dluhá, S. Lúčna, J. Vido a kol.). Podrobné výsledky spokojnosti nielen s odborným programom sú prístupné na stránke Slovenskej psychiatrickej spoločnosti aj časopisu *Alkoholizmus a drogové závislosti*. Ambíciou organizátorov bolo podporiť mladých psychiatrov, hlavne v tvorbe pôvodných prác, žiaľ tento rok sa nám nepodarilo vybrať žiadnu, ktorá by bola hodná výnimočného ocenenia.

Za návrat do Bojníc o dva roky sa vyjadrilo 43 zo 45 účastníkov, ktorí vyplnili a odovzdali dotazníky, za konanie konferencie v Bardejovských Kúpeľoch budúci rok sa vyjadrilo 29 účastníkov, 11 bolo proti, 5 sa nevyjadrilo (resp. uviedlo „iné“), ako najplauzibilnejšia alternatíva (kompromis východu a západu) sa do budúca ukazujú Vysoké alebo Nízke Tatry (4 hlasy).

Pre hlasovú indispozíciu hlavného koordinátora podujatia posledný deň programom prítomných sprevádzal vedecký sekretár sekcie M. Patarák, ktorý na záver konferencie všetkým poďakoval a zaželel všetko dobré. Ja sa k nemu písmom pripájam, ďakujem všetkým, ktorí sa zúčastnili, zvlášť tým, ktorí prispeli aj pri organizácii, už tradične asi najviac dámam z kongresového oddelenia a M. Turčekovi, ktorý zabezpečil on-line nahrávanie abstraktov a ich tlačene vydanie v suplemente časopisu, a v neposlednom rade našim verným partnerom a teším sa na stretnutie znova o rok v Bardejovských Kúpeľoch v dňoch 28. 9. – 30. 9. 2018. Navrhujem tému: „Tradícia a inovácia v domácej adiktológii“.

MUDr. Miroslav Grohol